

COL·LECCIÓ JORDI RIBA I TORELLÓ. DESCRIPCIÓ

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència	CAT AMGr 13 59
Nivell de descripció	Fons
Títol	Col·lecció Jordi Riba i Torelló
Dates	1935-1970 (predomina: 1942-1959)
Volum i suport	3.123 programes de mà de cinema de diversos formats

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor Jordi Riba i Torelló

Història del productor Nascut a Granollers el 16 de març de 1944, Jordi Riba i Torelló ha estat sempre molt vinculat a l'àmbit audiovisual i gran aficionat al cinema. Ha treballat en diversos mitjans de comunicació de Granollers, d'abast català, de França i dels Estats Units i, en diverses entitats culturals de Granollers.

Va ser col·laborador de Ràdio Joventut de Granollers, des del 1958 fins al 1962, i va formar part del Cineclub de l'Associació Cultural, els anys 70, quan també s'encarregava de les sessions cinematogràfiques del Casino de Granollers.

Es va llicenciar en humanitats a la Universitat de Lausanne. Posteriorment, va fer un postgrau d'història, llengua i literatura americana a la Universitat d'Indiana i, un màster en direcció d'empreses a la Universitat de Califòrnia, L.A.

Durant gran part de la seva vida, Jordi Riba ha treballat a l'estranger, en diversos mitjans de comunicació, sobretot, radiofònics. A França, a la ràdio RTL de París; a l'emissora francesa d'Andorra sud ràdio, com a delegat a l'Estat espanyol de SOFIRAD (Societat gestora de les emissores perifèriques franceses) de Barcelona i, entre el 1973 i el 1990, als Estats Units, en diverses emissores de l'ABC, on va assumir càrrecs directius a Nova York, Indianàpolis i Los Angeles. També destaca la seva implicació en mitjans de comunicació del país, com a promotor i soci fundador de l'emissora de ràdio RKOR de Granollers, com a director general de la Cadena 13 de Catalunya a Barcelona, i, finalment, com a director adjunt de coproduccions de TV3,

des del 1990 fins al 2007.

Història arxivística

La recopilació dels programes de mà de les pel·lícules que es projectaven a Granollers la va iniciar la seva germana més gran i ell ho va continuar fent durant la seva infància i la joventut. Per tant, gran part de la col·lecció la va realitzar el propi productor, amb l'ajuda de familiars i amics, tot i que alguns exemplars són comprats a posteriori; no recopilats a l'època dels fets.

El productor els va guardar durant molts anys a casa seva. No els tenia ordenats, ni classificats, però estaven conservats correctament.

Dades sobre l'ingrés

Jordi Riba i Torelló va portar els programes de mà a l'Arxiu Municipal de Granollers (AMGr) el setembre de 2013; es va registrar al registre d'ingressos de l'AMGr, amb el codi 47/2013. Es va formalitzar l'ingrés mitjançant contracte aprovat per la Junta de Govern Local, el 15 d'octubre de 2013.

Jordi Riba i Torelló va fer un nou ingrés el 13 de novembre de 2015, l'ingrés 29/2015.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Col·lecció personal de programes de mà de cinema de pel·lícules que es projectaven en els cinemes de Granollers. Hi ha programes de 1935 a 1970, tot i que el gran gruix documental és de la dècada dels 50.

En total, hi ha 3.123 programes de mà de cinema.

En els 2.233 programes de mà de cinema del 1r ingrés, hi ha:

- 1.378 programes únics de cinemes de Granollers
- 532 còpies d'exemplars idèntics
- 176 programes d'altres poblacions
- 147 programes sense informació o amb altres informacions.

I, en els 890 programes del 2n ingrés:

- 150 programes de cinemes de Granollers
- 410 programes d'altres poblacions
- 285 programes sense informació
- 45 programes usats com a anuncis, invitacions, ...

Els programes són de diversos formats; alguns, de dues cares i, d'altres, díptics o tríptics. Les mides es podrien dividir en tres formats estàndards, tot i que n'hi ha amb petites variacions:

- 87 x 134 mm
- 111 x 148 mm
- 116 x 230 mm

També hi ha alguns programes encunyats («troquelats»).

A la part frontal dels programes, hi ha la imatge de la pel·lícula amb la informació destacada del film: títol, productora, distribuïdora, director i actors i actrius, a més de la signatura de l'il·lustrador.

Hi ha molts il·lustradors diferents. Destaquen alguns dels més importants, citats en el llibre de Paco Baena *Los Programas de Mano en el Cine*, de 2004, com: Josep Soligó Tena o Frexe, Jano, Macario Gómez Quibus, MAC, MCP (grup d'il·lustradors), Montalbán, Raga o Ramón, Olcina, Tulla, Chapí, José María i Lloan. De tots, hi ha algun exemplar.

Aquests programes de mà reflectien les diferents avantguardes artístiques. Al revers, hi ha l'edició pròpia de cada municipi, amb informació del lloc de projecció, a més del dia i l'hora, i les altres pel·lícules que es projectaven juntament amb la principal, de la qual hi ha imatge. Aquesta part és molt significativa, per tractar-se de pel·lícules que es van projectar en els cinemes de Granollers. També hi ha dades com els llocs de projecció o les impremtes que editaven aquesta informació.

Com a cinemes o llocs de producció, hi apareixen:

- Centro Radical de Alianza Republicana
- Centre Catòlic/Cinema Canigó/Cine Granollers
- Coliseum/ Majestic/Cine España/Cine Íntimo
- Cinema Astoria
- Mundial Cine/Cinema Mundial
- Cinema Principal.

Les impremtes de Granollers que editaven la programació, a l'anvers dels programes, són: Atlàntida, Busquets, Roca, Busquets-Roca, Cucurella, F. Carrera, Gràfiques Unificades (durant la Guerra Civil), Uldemolins i Garrell (de la qual hi ha un major nombre d'exemplars).

Hi ha alguns programes d'altres poblacions, algunes, també, de la comarca del Vallès Oriental, com la Garriga, la Roca i Sant Celoni, a més de Barcelona, Arenys de Munt o Sant Sadurní d'Anoia.

En alguns, només hi ha imprès el programa frontal, és a dir, l'anunci de la pel·lícula, però manca la impressió de l'anvers on hi ha la informació d'on i quan es projectava.

Sistema d'organització

En primer lloc, es van separar els que són de Granollers de la resta. Tots els programes de pel·lícules projectades en aquesta ciutat es van ordenar per ordre cronològic; per anys, per mesos i per dies.

A partir d'aquesta separació, es van posar en fundes

de conservació, tenint en compte l'ordre cronològic i segons les mides.

Hi ha 5 capsas que contenen els programes de mà de les pel·lícules que es projectaven a Granollers (1r ingrés), amb diferent cronologia:

- 1: 1935-1945
- 2: 1946-1950
- 3: 1951-1952
- 4: 1953-1955
- 5: 1956-1970

i 1 capsa (2n ingrés) d'aquesta tipologia, de 1942 a 1970.

Aquests programes s'han identificat amb un codi que és el que s'ha utilitzat com a referència per catalogar-los a la base de dades AMGr. Fons i Col·leccions, en un formulari dissenyat per introduir-hi programes de mà, amb els camps següents:

- Codi de referència
- Títol de la pel·lícula
- Distribuïdora
- Altres films del programa
- Tipus de programa
- Il·lustrador
- Impremta
- Dates de la projecció
- Donació
- Observacions

Dades del film original:

- Títol
- Any d'estrena
- País
- Director
- Productora.

Pel que fa als programes d'altres poblacions, s'han organitzat per pobles i ordre cronològic, separant altres programes de Catalunya (de fora de Granollers) dels de l'Estat espanyol. Així mateix, s'han separat els programes que no contenen la informació de la població.

**Informació
sobre avaluació i tria**

No s'ha efectuat cap tria del material documental.

Incrementos

No se'n preveuen.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés és lliure per a tothom.

Condicions de reproducció	Es permetrà la reproducció dels documents, que quedarà subjecta al pagament de les taxes aprovades per l'ordenança fiscal corresponent. L'explotació dels documents per part de terceres persones, llevat que l'autor ho autoritzi per escrit, no podrà fer-se amb usos comercials. En aquests casos, es facilitarà a l'usuari el contacte amb el Sr. Jordi Riba.
Llengües i escriptures dels documents	Castellà. Català en alguns programes de 1935 a 1937.
Característiques físiques i requeriments tècnics	La documentació, en general, presenta un bon estat de conservació. Els programes s'han instal·lat en àlbums amb fundes de plàstic de conservació.
Instruments de descripció	Inventari i catàleg de documents per mitjà de la base de dades AMGr. Fons i Col·leccions.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització de reproduccions	En tractar-se d'impresos de lliure distribució, es poden trobar exemplars idèntics en altres fons o col·leccions de l'Arxiu, en altres arxius i centres de documentació i, en mans de particulars.
Documentació relacionada	Col·lecció de Programes de mà de cinema, on hi ha els programes de mà provinents d'altres donacions, com la de Caterina Solé Juan, de 1934 a 1969. Els catàlegs dels programes de mà de cinema són conjunts, de: Col·lecció Jordi Riba i Torelló / Col·lecció de Programes de mà de cinema. Col·lecció de programes de mà de l'Hemeroteca Municipal Josep Móra del 1930 al 2011.
Bibliografia	<ul style="list-style-type: none"> • ROMAGUERA RAMIÓ, Joaquim, <i>El Patrimoni cinematogràfic a Catalunya</i>. Barcelona, 1995 • AAVV, <i>Els programes de mà cinematogràfics dels fons de L'Arxiu del So i de la imatge. La col·lecció Viñas. La dècada dels anys 30</i>. Departament de Cultura del Consell de Mallorca, 2004 • BAENA PALMA, Francisco, <i>Los Programas de Mano en España</i>. Barcelona, 1994 • BAENA PALMA, Francisco, <i>Los Programas de Mano</i>

- en el Cine 1900-1970*. Barcelona, 2004
- BAENA PALMA, Francisco, *Soligó, Mas allá del Technicolor*. Barcelona, 2001
  - AGUILAR, Carlos, *Guia del Cine*. Madrid, 2004.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i dates	Descripció feta per Laura Casanovas Palou i Rosa Sánchez Rubira, octubre de 2014 i octubre de 2017.
Fonts	El titular de la col·lecció i les citades a l'apartat de bibliografia. Agraïm, especialment, l'assessorament de Lambert Botey Prat i Jordina Medalla Prat.
Regles o convencions	<i>Norma de Descripció arxivística de Catalunya (NODAC)</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers, 2006.